

Advies nr 33/2017 van 14 juni 2017

Betreft: voorontwerp van decreet strekkende een beter behoorlijk bestuur en ethiek binnen de Waalse instellingen als bedoeld in het decreet tot wijziging van het decreet van 12 februari 2004 betreffende de overheidsbestuurder en het decreet van 12 februari 2004 betreffende de Regeringscommissaris en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut.

voorontwerp van decreet strekkende een beter bestuur en ethiek binnen de Waalse instellingen als bedoeld bij decreet van 12 februari 2004 betreffende de overheidsbestuurder voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet en bij decreet van 12 februari 2004 betreffende de Regeringscommissaris en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet. (CO-A-2017-028)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna de "Commissie");

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP"), inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van de heer Paul Magnette, Waals Minister-president en de heer Pierre-Yves Dermagne Waals Minister van Plaatselijk Besturen, de Stad, Huisvesting en Sportinfrastructuur (hierna de "aanvrager"), ontvangen op 28 april 2017;

Gelet op de mededeling op 3 mei 2017 van de teksten waarop het advies betrekking heeft;

Gelet op het verslag van de heer Stefan Verschuere;

Brengt op 14 juni 2017 het volgend advies uit:

Voorafgaande opmerking

De Commissie vestigt er de aandacht op dat er recent nieuwe Europese regelgeving inzake de bescherming persoonsgegevens uitgevaardigd werd: betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens. Deze akten verschenen in het Europese Publicatieblad van 4 mei 2016¹.

De Verordening, meestal GDPR of AVG (general data protection regulation) genaamd, is twintig dagen na publicatie of op 24 mei 2016 van kracht en wordt, twee jaar later automatisch van toepassing, zijnde op 25 mei 2018. De richtlijn moet via nationale wetgeving omgezet worden tegen uiterlijk 6 mei 2018.

Voor de Verordening betekent dit dat vanaf 24 mei 2016, gedurende de uitvoeringstermijn van twee jaar, op de lidstaten enerzijds een positieve verplichting rust om alle nodige uitvoeringsbepalingen te nemen en anderzijds ook een negatieve verplichting, de zogenaamde "onthoudingsplicht". Laatstgenoemde plicht houdt in dat er geen nationale wetgeving mag worden uitgevaardigd die het door de Verordening beoogde resultaat ernstig in gevaar zou brengen. Ook voor de Richtlijn gelden gelijkaardige principes.

Het verdient dan ook aanbeveling om desgevallend nu reeds op deze akten te anticiperen. Het behoort in de eerste plaats aan de adviesaanvrager(s) toe om hiermee rekening te houden in zijn (hun) voorstellen of ontwerpen. De Commissie heeft in onderhavig advies, in de mate van het mogelijke en onder voorbehoud van mogelijke bijkomende toekomstige standpunten, alvast gewaakt over de hoger geschetste negatieve verplichting.

¹ Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=OJ%3AL%3A2016%3A119%3ATOC>

I. ONDERWERP EN CONTEXT VAN DE VOORONTWERPEN VAN DECREET

1. Het advies van de Commissie wordt gevraagd over twee voorontwerpen van decreet (hierna de "voorontwerpen van decreet") strekkende tot een beter bestuur en ethiek binnen de Waalse instellingen bedoeld bij:
 - het decreet van 12 februari 2004 betreffende de overheidsbestuurder² en het decreet van 12 februari 2004 betreffende de Regeringscommissaris en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut;³ ;
 - het decreet van 12 februari 2004 betreffende de overheidsbestuurder voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet en het het decreet van 12 februari⁴ 2004 betreffende de Regeringscommissaris en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet⁵ (hierna de "decreten van 12 februari 2004").

2. Deze voorontwerpen van decreet wijzigen de decreten van 12 februari 2004 en versterken opnieuw de regels voor behoorlijk bestuur binnen de Waalse overheidsinstellingen.

3. De decreten van 12 februari 2004 waren recent het onderwerp van wijzigingen krachtens de goedkeuring van de decreten van 24 november 2016⁶ met twee belangrijke doelen, namelijk, enerzijds transparantere regels en anderzijds een strikte omkadering voor bezoldigingen. Zo evolueerden de transparantiemaatregelen naar een mogelijkheid van geïndividualiseerde maar anonieme rapportering van de bezoldigingen om op die manier de democratische controle op de personen die aan het decreet zijn onderworpen, te vergemakkelijken. De omkaderingsregels voor bezoldigingen die voorheen bij Regeringsbesluiten en omzendbrieven werden vastgelegd, zijn nu in de decretale teksten gegoten om hun belang kracht bij te zetten. De Commissie sprak zich gunstig uit over deze wijzigingen in haar advies nr. 33/2016 van 29 juni 2016⁷ (hierna het "advies nr. 33/2016").

4. De decreten van 12 februari 2004 worden opnieuw aangepast met onderhavig voorontwerp en dit om tegemoet te komen aan de eisen voor behoorlijk bestuur en aan de richtsnoeren ter zake

² <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decreet/2004/02/12/2004200763/justel>.

³ <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decreet/2004/02/12/2004200756/justel>.

⁴ <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decreet/2004/02/12/2004200762/justel>.

⁵ <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decreet/2004/02/12/2004200759/justel>.

⁶ Decreet tot wijziging van het decreet van 12 februari 2004 betreffende de overheidsbestuurder en het decreet van 12 februari 2004 betreffende de Regeringscommissaris en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar en decreet tot wijziging van het decreet betreffende de overheidsbestuurder nut voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet en het decreet van 12 februari 2004 betreffende de Regeringscommissaris en de controleopdrachten van de revisoren binnen de instellingen van openbaar nut voor de aangelegenheden geregeld krachtens artikel 138 van de Grondwet.

⁷ <https://www.privacycommission.be/node/19086>.

die de Waalse Regering zich heeft opgelegd in de Gewestelijke Beleidsverklaring van de legislatuur 2014-2019. De Memorie van toelichting verduidelijkt dat de nieuwe maatregelen willen vooruitlopen op eventuele tekortkomingen in de bovenvermelde decreten van 12 februari 2004.

5. Deze nieuwe maatregelen zijn drieërlei en beogen een intensievere controle op de mandaten en bezoldigingen, de omkadering van de bezoldigingen en het stelsel van onverenigbaarheden.
6. Dit advies is gericht op de bepalingen met betrekking tot de controle op de mandaten en bezoldigingen omdat dit raakt aan de bescherming van persoonsgegevens.

II. ONDERZOEK VAN DE VOORONTWERPEN VAN DECREET

Algemene voorstelling van de bepalingen met betrekking tot de mandaten en bezoldigingen

7. De voorontwerpen van decreet bepalen dat de rapportering in de toekomst nominatief moet zijn om ervan verzekerd te zijn dat de regels als bepaald bij de voormelde decreten van 12 februari 2004 worden nageleefd door de personen die aan deze decreten onderworpen zijn. Ze voeren ook een aangifte in van mandaten en vermogen bij het Rekenhof en bij het Controleorgaan op mandaten (in afwachting van de oprichting van de Commissie voor Beroepsregels en Ethiek⁸), en richten een kadaster van de bezoldigingen op.

Nominatieve rapportering

8. De decreten van 24 november 2016 voerden een verplichting in voor de bedoelde overheidsinstellingen om jaarlijks aan de Regering (en in fine aan het Parlement) "*een bezoldigingsverslag met individuele en geanonimiseerde informatie*" mee te delen die betrekking heeft op de mandaten en contracten, de bezoldigingen en de gevolgde vergaderingen van de overheidsbestuurders en -beheerders en Regeringscommissarissen. De "*individuele en geanonimiseerde informatie*" wordt omschreven als "*gegevens die voorkomen in het bezoldigingsverslag betreffende een betrokken persoon waarvan de voornaam en naam niet aan de Regering en het Waals Parlement worden overgemaakt*". Voor zover dat nodig is, herinnert de Commissie eraan dat deze procedure niet noodzakelijk de gegevens anoniem maakt.
9. Zoals de aanvrager uitlegt in zijn memorie van toelichting, poogde de Waalse wetgever met de wijziging aan de decreten van 12 februari 2004 bij de decreten van 24 november 2016, een evenwicht te vinden tussen de twee vereisten, inherent aan de nood aan transparantie bij het

⁸ Oppericht krachtens het samenwerkingsakkoord van 13 maart 2014 *afgesloten tussen het tussen de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie en het Waalse Gewest houdende oprichting van een Commissie voor Beroepsregels en Ethiek*.

bestuur van overheidsinstellingen enerzijds en de eerbiediging van de privacy anderzijds. Er blijkt evenwel dat het transparantiedoelende - maar ook deze inzake beroepsregels en ethiek - niet afdoende kan bereikt worden omdat de anonimiteit van de gegevens in bepaalde gevallen ertoe kan leiden dat de naleving van de regels moeilijk kunnen gecontroleerd worden.

10. De Commissie stelt vast dat de wijzigingen van de voorontwerpen van decreet inzake de rapportering betrekking hebben op de meegedeelde gegevens. Vandaag moet de voorzitter van het beheersorgaan van de betrokken overheidsinstelling een bezoldigingsverslag meedelen waarin individuele en nominatieve gegevens zijn opgenomen die betrekking hebben op de mandaten en contracten, de bezoldigingen en de gevolgde vergaderingen van de overheidsbestuurders en overheidsbeheerders. De individuele en nominatieve gegevens worden omschreven in de voorontwerpen van decreet als gegevens die zijn opgenomen in het bezoldigingsverslag en die betrekking hebben op een betrokken persoon, van wie de naam en voornamen aan de Waalse Regering en het Waalse Parlement worden doorgegeven.
11. De Commissie herinnert eraan dat artikel 4, §1, 3° van de WVP bepaalt dat de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen en waarvoor zij verder worden verwerkt. Dit doeleinde is uitdrukkelijk omschreven in artikel 15, §1, 2de lid van de decreten van 12 februari 2004 ⁹dat bepaalt: "*Dit bezoldigingsverslag beoogt de transparantie wat betreft de toepassing van de regels betreffende de omkadering van de bezoldigingen bedoeld in artikel 15bis en de parlementaire controle ervan*".
12. Uitgaande van de bestaande werkwijze, de controleopdracht van de Waalse Regering en het Waals Parlement, de vastgestelde gebreken en het nagestreefde doeleinde is de Commissie van mening dat de gegevens, die zullen verwerkt worden ingevolge de wijzigingen aangebracht door de voorontwerpen van decreet, het bepaalde in artikel 4, §1, 3° van de WVP eerbiedigen.
13. De Commissie wenst overigens te herinneren aan het arrest van de Raad van State¹⁰ over de toegang tot de bezoldigingen van de managers van de VRT op basis van het Vlaams decreet van 26 maart 2004 *betreffende de openbaarheid van bestuur*¹¹. De VRT had de mededeling hiervan geweigerd onder het motto dat deze mededeling een inbreuk zou vormen op de bescherming van de privacy. De beroepsinstantie had deze rechtvaardiging (onder meer) gevolgd. De Raad van State vernietigde deze beslissing en stelde: "*De beroepsinstantie stelt aldus dat de*

⁹ Overeenkomstig met wat de Commissie had geadviseerd in punt 13 van haar advies nr. 33/2016.

¹⁰ Arrest van de Raad van State nr. 234.609 van 2 mei 2016 in de zaak A. 211.198/IX-8291 : <http://www.raadvst-consetat.be/arr.php?nr=234609>.

¹¹ <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/decreet/2004/03/26/2004036026/justel>.

openbaarmaking van de salarissen van de topmanagers "onmiskenbaar betrekking heeft" op het privéleven van die managers. De partijen betwisten dit niet en ook de Raad van State neemt aan dat salarisgegevens behoren tot de persoonlijke levenssfeer. Die loutere vaststelling volstaat echter niet. Het is niet omdat de openbaarmaking van salarisgegevens "betrekking heeft" op de persoonlijke levenssfeer dat hierdoor automatisch de persoonlijke levenssfeer wordt aangetast. En net daar blijft de beroepsinstantie in gebreke door niet in concreto te onderzoeken en vervolgens te motiveren in welke mate de toegang tot de gevraagde persoonsgegevens door verzoeker in casu afbreuk zou doen aan de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van de topmanagers van de VRT".

Aangifte van mandaten en vermogen, en de oprichting van een kadaster van bezoldigingen

Aangifte bij het Rekenhof

14. De aanvrager wil enerzijds alle overheidsbestuurders, overheidsbeheerders, waarnemers en Regeringscommissarissen bedoeld bij de decreten van 12 februari 2004 onderwerpen aan de aangifte van mandaten (alsmede ambten en beroepen) en vermogen bij het Rekenhof, zoals mogelijk gemaakt krachtens artikel 180 van de Grondwet. Daartoe bepaalt de Grondwet dat die laatsten onderworpen zijn aan de bepalingen van de bijzondere wet van 2 mei 1995 *betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen*¹² en de wet van 26 juni 2004 *tot uitvoering en aanvulling van de wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen*¹³.

15. De Commissie neemt hier nota van en merkt op dat bijvoorbeeld de leden van de raden van bestuur en de directiecomités van intercommunales en interprovinciales aan die wetgeving onderworpen zijn. Zij stelt overigens vast dat krachtens artikel 3, §3 van de voormelde bijzondere wet van 2 mei 1995, het Rekenhof garant staat voor de absolute vertrouwelijkheid van de vermogensaangiftes die zij onder gesloten omslag moet bewaren. Alleen een onderzoeksrechter is gemachtigd om de vermogensaangifte te raadplegen in het kader van een strafrechtelijk onderzoek tegen deze persoon omwille van zijn mandaat of zijn functie (artikel 3, §4). Ook artikel 10 van de voormelde wet van 26 juni 2004 bepaalt dat de vermogensaangiftes uitsluitend kunnen gebruikt worden binnen het kader van een strafrechtelijk onderzoek bedoeld onder artikel 3, §4 van de bijzondere wet van 2 mei 1995.

¹² <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/1995/05/02/1995021222/justel>.

¹³ <http://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2004/06/26/2004021084/justel>.

16. De Commissie heeft niettemin vragen over de meerwaarde van deze aangifte aangezien een gelijkaardige aangifte moet worden gedaan op gewestelijk niveau (zie hierna). Zij verzoekt de aanvrager om in de memorie van toelichting op zijn minst de opportuniteit te motiveren van een dubbel aangiftesysteem. Zij verzoekt incidenteel of het toepassingsgebied *rationae personae* van de voormelde bijzondere wet van 1995 eveneens indirect via Waalse decreten kan worden uitgebreid.

Aangifte op gewestelijk niveau en kadaster van de bezoldigingen

17. Enerzijds wil de aanvrager een bijkomende controle opzetten voor de overheidsbestuurders en -beheerders, waarnemers en Regeringscommissarissen om er zich van te verzekeren dat de regels die op hen van toepassing zijn, worden in acht genomen. Daarom moeten de gegevens die zij aan het Rekenhof zullen meedelen ook gemeld worden aan het controleorgaan dat werd opgericht in het vijfde deel van het Waals wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie. Overigens worden aan dit orgaan ook de relevante fiscale fiches en de bezoldigingen die de overheidsbestuurders en -beheerders en Regeringscommissarissen hebben ontvangen, verstrekt en dit uitsluitend in het kader van de uitoefening van overheidsmandaten en de functie van beheerder om de naleving van de omkaderingsregels voor bezoldigingen te kunnen controleren.
18. Volgens de voorontwerpen van decreet, moet het controleorgaan voorlopig nagaan of de aangiftes in overeenstemming zijn met de omkaderingsregels voor bezoldigingen, voor belangenconflicten en voor de vastgestelde onverenigbaarheden. Deze opdrachten zullen daarna worden uitgevoerd door de nog op te richten Commissie voor Beroepsregels en Ethiek.
19. Het controleorgaan is ook voorlopig belast (in afwachting van de installatie van de Commissie voor Beroepsregels en Ethiek) met de invoering van een kadaster voor de bezoldigingen dat een lijst bevat van alle mandaten, functies of beroepen, zowel van de overheidssector als de private sector en van de bezoldiging van de bedoelde overheidsmandaten. Het kadaster voor de bezoldigingen zal in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd worden.
20. De Commissie stelt vast dat dit controleorgaan nu al belast is om middels zijn onderzoeksbevoegdheden na te gaan of de verplichtingen inzake de aangifte van mandaten en bezoldigingen en het maximum ontvangen bezoldigingsbedrag, die de plaatselijke mandatarissen hebben ontvangen voor de uitoefening van hun mandaten, zijn nageleefd en om in te staan voor de bekendmaking van deze door de mandatarissen aangegeven mandaten via een in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd kadaster van mandaten, overeenkomstig het vijfde deel van het Waals

wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie¹⁴. De Commissie had de gelegenheid om zich uit te spreken over die ingevoerde bepalingen in het Waals wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie in haar advies nr. 35/2007 van 19 december 2007¹⁵.

21. De Commissie merkt evenwel op dat de ontvangst van een vermogensaangifte nieuw is voor het controleorgaan (en in de toekomst de Commissie voor beroepsregels en ethiek) en ze verzoekt de aanvrager om voor die vermogensaangifte vertrouwelijkheidsgaranties in te schrijven die op zijn minst gelijkwaardig zijn aan deze die vermeld staan in de voormelde bijzondere wet van 2 mei 1995 en de voormelde wet van 26 juni 2004. Immers, volgens artikel 3, §1, 4de lid van de voormelde bijzondere wet van 2 mei 1995, "*vermeldt de vermogensaangifte alle schuldvorderingen, zoals bankrekeningen, aandelen en obligaties, alle onroerende goederen, alsmede alle waardevolle roerende goederen zoals antiquiteiten en kunstwerken*". De Commissie stelt, voor wat de verplichting tot mededeling van een vermogensaangifte aan het gewestelijk Controleorgaan op mandaten, een verschil vast tussen bedoelde personen van overheidsinstellingen en plaatselijke mandatarissen. Zij verzoekt de aanvrager om dit te motiveren.

22. De Commissie liet in haar voormelde advies nr. 35/2007 opmerken dat hoewel het verzamelen, bewaren en publiceren van gegevens van de betrokken personen, persoonsgegevensverwerkingen zijn, de aangifte- en publiciteitsverplichting ook vallen onder het recht op informatie dat als een grondrecht is bekrachtigd in artikel 10 van het Europees Verdrag voor rechten van de mens. In dit geval blijkt dat het de wil van de wetgever is om deze verplichtingen een breed toepassingsgebied toe te kennen zowel rationae personae als rationae materiae. Publieke personen zijn personen die een overheidsfunctie vervullen en / of overheidsmiddelen gebruiken, en, meer in het algemeen, iedereen die een rol speelt in het openbare leven, of dat nu politiek, economisch, artistiek, sociaal, sportief, of nog op iets anders gericht is. Bepaalde feiten die binnen de privacy sfeer vallen van een publieke persoon en in het bijzonder de politici, kunnen van belang zijn voor de burger en de kiezer. Het is dus gerechtvaardigd dat zij kennis krijgen van die feiten.

23. Dit gezegd zijnde, merkt de Commissie op dat de verantwoordelijkheid voor de verwerkingen niet duidelijk is vastgesteld in de voorontwerpen van decreet. Ieder door de overheid genomen wettelijk voorschrift waarin de verwerking van persoonsgegevens wordt gereguleerd, moet de verantwoordelijke voor de verwerking, die door de wettekst wordt beoogd, uitdrukkelijk vaststellen. Artikel 1, §4, 2de lid van de privacywet bepaalt immers dat wanneer de doeleinden

¹⁴ zie de laatste bekendmaking van dit kadaster in het Belgisch Staatsblad:
http://www.ejustice.just.fgov.be/mopdf/2016/12/14_1.pdf.

¹⁵ http://www.privacycommission.be/sites/privacycommission/files/documents/advies_35_2007.pdf.

en de middelen van de verwerking van persoonsgegevens bepaald zijn door of krachtens een wet, decreet of ordonnantie, de verantwoordelijke voor de verwerking uitdrukkelijk als zodanig moet worden aangeduid door of krachtens deze wet, dit decreet of deze ordonnantie. Het betreft binnen de Staat nu eens een administratie, dan weer een departement die behoorlijk moet geïdentificeerd worden.

24. De voorontwerpen van decreet moeten in die zin worden aangevuld. Naar voorbeeld van wat werd ingevoerd in het kader van de gegevens van lokale mandatarissen in artikel L5411-1 van het Waals Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie, zou die rol voorlopig kunnen worden waargenomen door het controleorgaan van mandaten tot de Commissie voor Beroepsregels en Ethiek die opdrachten overneemt, die dan ook de verantwoordelijkheid zou overnemen. De Commissie herinnert eraan dat deze uitdrukkelijk aanduiding van primordiaal belang is omdat het de verantwoordelijke voor de verwerking is die de diverse door de WVP opgelegde verplichtingen moet nakomen (informatie aan de betrokken personen, bepaling en invoering van beveiligingsmaatregelen, maatregelen die de rechten op toegang en verbetering toegekend aan de betrokken personen daadwerkelijk maken,...). Deze aanduiding is eveneens een noodzakelijke, voorafgaande voorwaarde voor de uitoefening van de rechten van de betrokken personen.
25. De Commissie merkt ook op dat het controledoeleinde uitdrukkelijk genoeg is omschreven, wat niet het geval is met het precieze doeleinde dat het kadaster voor de bezoldigingen nastreeft, zelfs al ligt dit doeleinde duidelijk binnen het algemeen doel inzake transparantie en bekendmaking ten aanzien van de kiezers en burgers. De Commissie verzoekt om dit doeleinde uitvoeriger te omschrijven in de memorie van toelichting.
26. De Commissie merkt ook op dat de verwerkte gegevens noodzakelijk, ter zake dienend en niet overmatig dienen te zijn uitgaande van de nagestreefde doeleinden. Gelet op deze vereiste, vraagt de Commissie de aanvrager om in het commentaar bij de artikelen de relevantie van de ingezamelde en gepubliceerde gegevens te rechtvaardigen waarbij wordt uitgegaan van het controle- en transparantiedoeleinde.
27. De Commissie herinnert er eveneens aan dat krachtens artikel 4, §1, 5° van de WVP de persoonsgegevens niet langer mogen bewaard worden in een vorm waarmee de betrokken personen geïdentificeerd kunnen worden dan de tijd die noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij werden verkregen. De Commissie stelt hier vast dat geen enkele bewaartermijn werd vastgelegd voor de aangiftes en de meegedeelde fiscale fiches. Zij vraagt de aanvrager om een dergelijke termijn in de voorontwerpen van decreet in te schrijven naar voorbeeld van het bepaalde in artikel 5211-1, §5 van het Waals wetboek van de plaatselijke

democratie en decentralisatie voor de aangiftes van de lokale mandatarissen. Zij verzoekt om de termijn die in het commentaar bij de artikelen werd weerhouden, te rechtvaardigen.

28. De Commissie noteert dat de voorontwerpen van decreet bepalen dat de aangiftemodellen op dezelfde manier als bij de lokale mandatarissen¹⁶ door het Controleorgaan worden opgemaakt. Op dit punt herhaalt de Commissie nogmaals haar verzoek om de jaarlijkse aangifteformulieren (waarmee het Controleorgaan de gegevens bij de betrokken persoon rechtstreeks kan inzamelen) verder aan te vullen met een toereikende informatieclausule, in toepassing van artikel 9, §1 van de WVP net zoals dat verplicht is bij de belastingaangiftes. Daarin moeten de volgende vermeldingen voorkomen: de naam en het adres van de verantwoordelijke voor de verwerking, de doeleinden van de ingezamelde gegevens, desgevallend de ontvangers of de categorieën ontvangers van de gegevens, het bestaan van een recht op toegang en recht op verbetering van de gegevens, de al dan niet antwoordverplichting evenals de gevolgen bij niet-beantwoording.
29. De Commissie merkt overigens op dat het besluitvormingsproces van het Controleorgaan bij schendingen van de regels, geïnspireerd is op dat van de lokale mandatarissen in het vijfde deel van het Waalse Wetboek van de plaatselijke democratie en de decentralisatie. Het bestraffingsstelsel bepaalt bijkomend dat de lijst met personen die geen aangifte indienden, tegelijkertijd gepubliceerd wordt in het Belgisch Staatsblad met het kadaster voor de bezoldigingen. De Commissie noteert dat die publicatie gelijk op wat is bepaald voor de lijst van mandatarissen die het Rekenhof publiceert in het Belgisch Staatsblad (artikel 7, §3 van de wet van 26 juni 2004 *tot uitvoering en aanvulling van de wet van 2 mei 1995 betreffende de verplichting om een lijst van mandaten, ambten en beroepen, alsmede een vermogensaangifte in te dienen*).
30. De Commissie herinnert er tot slot aan dat artikel 16 van de WVP de verantwoordelijke voor de verwerking oplegt om organisatorische en technische maatregelen te treffen zodat kan worden ingestaan voor een passende beveiliging voor de gegevensverwerkingen. Het toereikend karakter van deze beveiligingsmaatregelen hangt enerzijds af van de stand van de techniek en de kosten en anderzijds van de aard van de te beschermen gegevens en de potentiële risico's. De Commissie verwijst hiervoor naar "de Referentiemaatregelen inzake de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens" die zij heeft goedgekeurd en heeft gepubliceerd op haar website¹⁷. De Commissie vestigt tevens de aandacht op haar aanbeveling uit eigen beweging nr. 01/2013 van 21 januari 2013 betreffende de na te leven veiligheidsmaatregelen ter voorkoming van gegevenslekken¹⁸. Mocht er daarnaast in dit kader beroep worden gedaan op een verwerker,

¹⁶ Artikel L5211-1, §4 van het Waals Wetboek van de plaatselijke democratie en decentralisatie.

¹⁷ <https://www.privacycommission.be/node/3941>.

¹⁸ <https://www.privacycommission.be/node/14781>.

moeten de bepalingen van artikel 16 van de privacywet betreffende het gegevensverwerkingscontract worden nageleefd.

OM DEZE REDENEN,

De Commissie brengt een gunstig advies uit over de voorontwerpen van decreet, op voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de opmerkingen hierboven, betreffende:

- de vraag naar de meerwaarde van een aangifte bij het Rekenhof (punt 16);
- de invoering van vertrouwelijkheidsgaranties en de motivering van het verschil tussen bedoelde personen van overheidsinstellingen en plaatselijke mandatarissen, voor de vermogensaangifte bij het gewestelijk controleorgaan (punt 21);
- de uitdrukkelijke aanduiding van de verantwoordelijke voor de verwerking (punten 23 en 24);
- de uitdrukkelijke bepaling van de doeleinden van het kadaster van bezoldigingen (punt 25);
- de uitdrukkelijke rechtvaardiging van de relevantie van de ingezamelde en gepubliceerde gegevens (punt 26);
- het vastleggen van een bewaartermijn van de meegedeelde aangiftes en fiscale fiches (punt 27);
- de op te nemen toereikende informatie in de aangiftemodellen (punt 28);
- de beveiliging van de verwerkingen (punt 30).

De Wnd. Administrateur,

De Voorzitter,

(get.) An Machtens

(get.) Willem Debeuckelaere